

Ὅσοσο ἀπὸ συνήθεια τοῦ ἄρεσε νὰ διηγέται πάντα τέτοιες ἱστορίες, τοῦ ἄρεσε νὰ περνᾷ στὸν κόσμο ἀκόμα γιὰ χωροφύλακας. Καὶ γι' αὐτὸ τὸν εἶχε φέροι κιόλας ὁ πατέρας μου, γιὰ σκιάχτρο τῶν τσοπάνηδων ποὺ τοῦ βροκούσανε καὶ τοῦ κλέβανε τὰ σπαρτά στὸν κάμπο. Καὶ καθαλώνοντας ὁ Νικολούλας τὸν τεκνεφέζικο, τὸ μισόστραβο ψαρή, γύριζε τὰ χωράφια μας ἔξω στὴν ποταμιὰ μὲ τὸν κοντόκανον τὸν γκρὰ κρεμασμένον πάντα στὸν ὦμο του. Καὶ ρχότανε καὶ μᾶς ἔλεγε πὼς ἔπιασε τὸν ἕναν, πὼς φοδέρριξε τὸν ἄλλον, ὅμως παράπονα πὼς ἔδειρε κανένανε δὲν εἶχαν ἔρθει. Μοναχὰ κάνα παιδί ποὺ τὸ τσάκωνε νὰ κόβει ψάνες ἢ κανένα ἀραποσίτι. «Τὰ ξεθέωσα στὸ ξύλο», ἔλεγε γιὰ τὰ παιδιὰ· «ἂν τὸνέ ξανατσακώσω, θὰ τοῦ σπάσω τὰ πλευρὰ», ἔλεγε σὰν εἶτανε γιὰ κανένα χωριάτη, ποὺ τὸν εἶχε πιάσει νὰ βόσκει τᾶλογοῦ τοῦ στὸ δικό μας τὸ κριθάρι. Ὁ πατέρας μου ἤξερε πὼς ὁ Νικολούλας ἔδερνε μόνο ὅσο εἶχε τὸ σταυρὸ στὸ κασκέτο, μὰ τὸ περισσότερο τὸν ἤθελε γιὰ σκιάχτρο ἔτσι μὲ τᾶγρια μουστάκια του καὶ τὰ μολυβένια κουμπιά τῆς χωροφυλακίστικης στολῆς.

Μὰ τώρα ὁ Νικολούλας τὴν πέταξε ἀποπάνω του τὴ χωροφυλακίστικη στολή καὶ φόρεσε μιὰ κεντιομένη φέρμελη· ἔδγαλε καὶ τὸ κοντὸ τὸ παντελόνι· κ' ἔξωσε τὴ φουστάνελα στὴ μέση του. Ἔστριψε τὰ μουστάκια πάντα, μὰ ἔλο καὶ χασσομεροῦσε νᾶδγει μὲ τὸν ψαρή ὄξω στὰ σπαρτά. Πάντα ἔδρισκε ἀφορμὴ νᾶρχεται μέσα στὸ χωριὸ κι ἂν ὁ πατέρας μου δὲν τὸνέ γκρίνιαζε, εἶτανε ἄξιος νὰ μένει ὀλημέρα στὴν ἀλλόπορτα νὰ ξυστρίξει τὸν ψαρή, ἢ νὰ γυρίζει μὲ τὸ φιάρι τὸ ἀραποσίτι στὸ κατώγι ἀγνάντια ἀπ' τὴν ἀλλή τῆς Τάσως.

«Θὰ τὰ χαλάσουμε μὲ τὸ Νικολούλα», εἶπε πάλι ἕνα μεσημέρι ὁ πατέρας μου θυμωμένος· «πάει, δὲ γνοιάζεται γιὰ τίποτα. Ἦ τὸν ἔχω ἢ δὲν τὸν ἔχω, τὸ ἴδιο κάνει.»

«Δὲν τοῦ τὴ δίνουμε νὰ συχάσουμε», εἶπε ἡ μάνα μου.

«Ρωτᾶτε ἂν τότε παίρνει αὐτὴ;» εἶπε ἡ ἀδερφή μου.

«Ποῦ θὰ βρεῖ τὸν καλύτερο; Δὲ λὲς νὰ φχαριστάει τὸ θεὸ ποὺ τῆς βρέθηκε; Νὰ μαζεφτε κιόλας;»

Ἡ μάνα μου δὲν εἶπε πιῶτερα. Μὰ εἶναι ἀλήθεια πὼς ξαφνίστηκα κ' ἐγὼ μὲ τὴν ἰδέα πὼς ἡ Τάσω θὰ πάρει τὸ Νικολούλα.

Ὅσοσο σὲ λίγες μέρες τὴν κατάφερε ἡ μάνα μου καὶ τὴν ἀρρεθώνιασε μαζί του. Καὶ γλήγορα ἔγινε κι ὁ γάμος.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΑΕΙΑ τοῦ βιβλίου ποὺ θὰ μᾶς πῆ τῆς ρωμιοσύνης τῆ φιλοσοφικῆς ἱστορίας θὰ εἶναι πρῶτα ἀπ' ὅλα στὴ μέθοδο καὶ στὴν κρίση ποὺ θὰ δείξῃ ὁ λυρικὸς—ὁ κοινωνιολόγος ὁ ποιητής. Καὶ νομίζω μάλιστα πὼς τέτοιο βιβλίον ἀπὸ ἕναν καὶ μόνον δὲ γράφεται—τουλάχιστο ἀμέσως. Θὰ χρειαστοῦν πολλές μονογραφίες πρῶτα, πολλὰ ἔσοκαλίματα καὶ φιλοδουλέματα, προτοῦ ἔρθῃ ὁ καιρὸς νὰ χριστῆ τὸ γιγαντένιο βιβλίον ποὺ θ' ἀρμονίση μέσα του τίς ὁμορφιὰς καὶ τίς ἀλήθειες τίς μαζεμένες μεριά, μεριά—χεροβολιά, χεροβολιά.

ΕΡΜΟΝΑΣ

ΛΙΓΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΛΙΓΟ ΟΝΕΙΡΟ

Μόλις κρύφτηκε ὁ ἥλιος πίσω ἀπ' τὸ λόφο —ἀπ' τὸ λόφο ποὺ τώρα κατέβηκα — καὶ ἡ Πλάση, τόσο ζωηρὴ καὶ χωρούμενη ποὺ εἶτανε, βρέθηκε ξαφνικὰ χωρὶς σκιὰς καὶ χωρὶς λάμψη, σὰν τὴ ζωὴ ποὺ περνᾷ πεθαιμμένη χωρὶς ἀγάπη, χωρὶς κινήσιον. . . . Μοναχὰ τὸ βουνὸ τὸ σιωπηλὸ μέσ' στὴ μεγάλη του ἀγκυλιὰ κρύβει τοῦ ἡλίου τὴν ἴσπερη ἀχτίνα, γιατί φοβᾶται μὴν τὴ χάσῃ τὴν πικραμένη γλῶσσα τοῦ ὑστερου φιλιοῦ. Κ' ἡ ἀχτίνα ὅλη χωρὰ σκοροπᾷ στὴν κορυφή του ἀπάνω τὰ φῶτα τὰ πιὸ ῥόδινα καὶ στὰ λαγαδία μέσα τίς πιὸ μενεξεδένιες σκιὰς.

Σὲ λίγο σβήστηκε καὶ τὸ βουνό. Σὰ μὲ μεταξὶ κεντημένα ὀλοτρόγυρα τὰ χρυσὰ χρυσὰ χωράφια φέρουν πνοὴ σανοῦ φρεσκοθερισμένου καὶ ἀπὸ κάπου ἐκεῖ μακριὰ μυρίζε στάνη καὶ κοπάδι. Σηκῶνουνται οἱ γαλινοὶ κίπνοι ἀπάνω ἀπ' τὰ καλύβια καὶ βιαρετὰ ξεπλώνουνται στὸν ἀέρα. Ἀφίχαν οἱ ἄντρες τὴ δουλειὰ. Αὐτό-τρεῖς γυναῖκες βιαστικὲς μὲ τὰ παιδιὰ στὴν ἀγκυλιὰ γυρίζουνε στὸ σπίτι. Κλαῖνε κατσιακίκα ἐκεῖ κοντὰ καὶ ἡ μικρὴ γλυκειὰ φωνὴ γεμάτη ἀπὸ πικράπονο ἀθῶο, ξεσκᾷ στὴν ἡρεμὴ σιωπῆ. Βαριὰ πίσω ἀπὸ τὸ δάσος, στὸν οὐρανὸ ἀκόμα γαλιανό—ποὺ πῆρε λίγη σκιὰ σταχτιὰ μονάχα, - σηκώνεται τὸ ὀλόχρυσο φεγγάρι ποὺ ὀλοστρώγγυλο μέσ' στὸ θολὸν ἀέρα, τόσο μεγάλο φαίνεται καὶ ὠραῖο, ποὺ μοιάζει μὲ καμάρι νὰ σὲ βλέπῃ καὶ νὰ σοῦ δείχνῃ μόνο του τὴν ὁμορφιά ποὺ ἔχει.

Μὰ κεῖ ποὺ σιγὰ περπατοῦσα μὲ τὸ κεφάλι γυρτό, γεμάτο ῥεμβασμοὺς καὶ ὄνειρα —γιατὶ τόσο μακριὰ ἀπ' τὴ ζωὴ ποὺ βρέθηκα, δὲν ἠμπορῶ ἀλλοιῶς νὰ ζήσω πικρὰ μὲ ὄνειρα μονάχα — καὶ ποὺ κύτταξα τὸ ὠραῖο φεγγάρι καὶ μπροστὰ στὴν τόση ὁμορφιά του, ξεχνοῦσα γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴ μοναξιά μου τὴ μεγάλη— πέρα πάνω στὸν ἄσπρο τὸ δρόμο βιαστικὰ βιαστικὰ, εἶδα νὰ ἔρχεται ἀπ' ἄντικρον ἕνα σταχτιμικρὸ γαϊδουράκι—τόσο μικρὸ καὶ νόστιμο ποὺ εἶτανε - μ' ἕνα κορίτσι καθισμένο στὸ σαμάρι του ἀπάνω. Πλησίαζε ὀλοένα πιὸ πολὺ καὶ ἄξαφνα βρέθηκε μπροστὰ μου, μὲ κύτταξε μὲ τὰ μεγάλα του τὰ λυπημένα μάτια — σὰν νὰ ἐρχότανε κι αὐτὸ ἀπὸ ἕναν κόσμο πιὸ ὠραῖο καὶ κούνησε λιγάκι τὰ μεγάλα ταῦτιά του. Κάποιος μοῦ εἶπε «καλησπέρα», καὶ σήκωσα τὰ μάτια καὶ μαγεμένη στάθηκα μεμιὰς. Μὲ τὸ μικρὸ ἀγνὸ προσωπίκι, μὲ τὰ καστανὰ μαλλιά χωρισμένα στὴ μέση πάνω ἀπ' τὸ κάτασπρο, τὸ μαρμαρένιο μετωπίκι, μὲ τὰ λαμπρὰ τὰ γαλιανὰ μάτια γεμάτα ἀθωότητα καὶ μυστήριον, καὶ τὸ λυπητερὸ χαμόγελο στὰ χεῖλια, ποτὲ δὲ θάλεγες πὼς εἶταν χωρική. Σὰν Παναγιὰ προεῖδαφαιλίτισσα, σὰν δραμα